

**КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ОЛЕКСАНДРІЙСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом директора

Олександрійського педагогічного
фахового коледжу

ім.В.О.Сухомлинського

від 08.04 2024 року за № 34-АД

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок навчання та перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в Олександрійському педагогічному фаховому коледжі імені В.О. Сухомлинського

I. Загальні положення

Навчання та інструктаж працівників з питань охорони праці є складовою частиною системи управління охороною праці.

1. Це Положення встановлює порядок навчання та перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності працівників коледжу, а також навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності (охорона здоров'я, пожежна, радіаційна безпека, безпека дорожнього руху, цивільний захист, попередження побутового травматизму тощо) здобувачів освіти.

2. Це Положення розроблене з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26 січня 2005 року № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 лютого 2005 року за № 231/10511 (із змінами) (далі - Типове положення) та Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України від 26 грудня 2017 року за №1669.

3. Вимоги цього Положення є обов'язковими для виконання учасниками освітнього процесу, іншими працівниками коледжу та спрямовані на реалізацію системи безперервного навчання з питань охорони праці та безпеки

життєдіяльності здобувачів освіти, працівників з метою забезпечення належних, безпечних і здорових умов навчання та праці, запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням.

4. У коледжі один раз на 3 роки складаються плани-графіки проведення навчання та перевірки знань працівників з питань охорони праці, які затверджуються наказом. Працівник з обслуговування будівель і споруд, відповідно до Переліку робіт з підвищеною небезпекою проходить спеціальне навчання та перевірку знань з питань охорони праці не рідше одного разу на рік.

5. Контроль за дотриманням вимог цього Положення здійснюють директор, інженер з охорони праці, представники профспілки педагогічного коледжу.

II. Навчання з питань охорони праці здобувачів освіти

1. Навчання здобувачів освіти з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в коледжі проводиться відповідно до вимог законодавства у сфері охорони праці, цивільного захисту та освіти.

2. Навчання здобувачів освіти з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності проводиться як традиційними методами, так і з використанням сучасних форм організації навчання – модульного, дистанційного тощо, а також з використанням технічних засобів навчання – аудіовізуальних, комп'ютерних.

3. Під час трудового і професійного навчання на підприємствах, в установах, організаціях на здобувачів освіти поширюється законодавство про охорону праці.

III. Організація навчання і перевірки знань працівників з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності

1. Під час прийняття на роботу і в процесі роботи посадові особи та інші працівники установ та закладів освіти проходять інструктаж, навчання та перевірку знань з питань охорони праці, надання домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, а також правил поведінки в разі виникнення аварій та надзвичайних ситуацій.

2. В педагогічному коледжі навчання працівників з питань охорони праці проводиться у вигляді складової частини навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності. Навчання і перевірки знань підлягають усі без винятку працівники педагогічного коледжу з урахуванням умов праці та їх діяльності (педагогічної, господарської, громадської тощо).

Посадові особи педагогічного коледжу, діяльність яких пов'язана з організацією безпечного ведення робіт, під час прийняття на роботу та періодично (один раз на три роки) проходять навчання і перевірку знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності за участю профспілок.

3. Директор коледжу, керівники структурних підрозділів та інженер з охорони праці, члени постійно діючої комісії з перевірки знань в педагогічному коледжі, створеної та затвердженої наказом директора, один раз на три роки проходять навчання і перевірку знань з питань охорони праці та безпеки

життєдіяльності.

4. Перевірка знань посадових осіб та інших працівників з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності в педагогічному коледжі здійснюється комісією, склад якої затверджений наказом. Головою комісії призначений директор, до службових обов'язків якого входить організація роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності. У разі потреби створення комісій в окремих структурних підрозділах їх очолюють керівники відповідних підрозділів чи їх заступники. До складу комісії педагогічного коледжу входить інженер з охорони праці, завідувач господарством, представник профспілки (уповноважена найманими працівниками особа з питань охорони праці).

5. Перелік питань для перевірки знань з охорони праці, безпеки життєдіяльності працівників складається членами комісії з урахуванням умов праці/діяльності та затверджується керівником установи чи закладу освіти.

6. Формою перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності працівників є залік. Тестування проводиться комісією за екзаменаційними білетами у вигляді усного опитування або за допомогою платформи Google Forms.

7. Результати перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності працівників заносяться до протоколу засідання комісії з перевірки знань працівників з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

8. Не допускаються до роботи працівники, які не пройшли навчання і перевірку знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

9. Позачергове навчання і перевірка знань працівників з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності проводяться під час переведення їх на іншу роботу або призначення на іншу посаду, що потребує додаткових знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

IV. Спеціальне навчання і перевірка знань з питань охорони праці

1. Працівники установ та закладів освіти, безпосередньо зайняті на роботах, зазначених у Переліку робіт з підвищеною небезпекою, затвердженому наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26 січня 2005 року № 15, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 15 лютого 2005 року за № 232/10512, та Переліку робіт, де є потреба у професійному доборі, затвердженому наказом Міністерства охорони здоров'я України, Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 23 вересня 1994 року № 263/121, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 25 січня 1995 року за № 18/554, проходять щороку спеціальне навчання і перевірку знань відповідно до Типового положення.

2. Порядок проведення спеціального навчання з питань охорони праці визначається Типовим положенням.

3. Спеціальне навчання працівників установ та закладів освіти з питань охорони праці проводиться як безпосередньо за місцем роботи, так і в навчальному центрі.

4. Перевірка знань з питань охорони праці після проведення спеціального навчання проводиться:

- комісією, що створюється за наказом директора коледжу(повторне навчання);

- комісією відповідного територіального органу Держпраці за участю, якщо навчання проводилось у навчальному центрі (первинне, повторне).

До складу комісії з перевірки знань з охорони праці залучають осіб, які пройшли навчання та перевірку знань відповідних нормативно-правових актів з охорони праці та мають посвідчення.

V. Організація проведення інструктажів з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності

1. Посадові особи та інші працівники педагогічного коледжу під час прийняття на роботу та періодично проходять інструктажі з питань охорони праці, навчання щодо надання домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, правил поведінки та дій під час виникнення аварійних ситуацій, пожеж і стихійних лих, навчання з питань цивільного захисту, у тому числі правилам техногенної та пожежної безпеки.

2. Порядок проведення інструктажів з охорони праці з працівниками в Олександрійському педагогічному фаховому коледжі ім. В.О.Сухомлинського здійснюється відповідно до Типового положення:

1) **вступний інструктаж** з охорони праці проводиться в педагогічному фаховому коледжі інженером з охорони праці працівникам, які приймаються на постійну або тимчасову роботу незалежно від їх освіти, стажу роботи та посади або прибули до педагогічного коледжу і беруть безпосередню участь в освітньому та виробничому процесах або виконують інші роботи для коледжу, з послідуочим записом в журналі реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці для працівників.

Вступний інструктаж проводиться спеціалістом служби охорони праці або іншою особою відповідно до наказу (розпорядження) директора, на яку покладається цей обов'язок і яка пройшла навчання і перевірку знань з питань охорони праці.

2) **первинний інструктаж** з охорони праці проводиться до початку роботи керівником структурного підрозділу безпосередньо на робочому місці з працівником:

-новоприйнятим (постійно чи тимчасово) до установи чи закладу освіти;

-який переводиться з одного структурного підрозділу установи чи закладу освіти до іншого;

-який виконуватиме нову для нього роботу;

-відрядженим іншою установою чи закладом освіти, який бере безпосередню участь в освітньому або виробничому процесах.

Первинний інструктаж на робочому місці проводиться індивідуально або з групою осіб одного фаху за чинними в педагогічному коледжі інструкціями з охорони праці відповідно до виконуваних робіт;

3) **повторний інструктаж** з охорони праці проводиться на робочому місці індивідуально з окремим працівником, групою працівників, які виконують однотипні роботи, за обсягом і змістом питань первинного інструктажу.

Повторний інструктаж проводиться 1 раз на 6 місяців. Повторний інструктаж проводиться за програмою первинного інструктажу в повному обсязі.

4) **позаплановий інструктаж** проводиться на робочому місці або в кабінеті охорони праці у разі:

-введення в дію нових або внесення змін та доповнень до нормативно-правових актів з охорони праці;

-зміни технологічного процесу, заміни або модернізації устаткування, приладів та інструментів, вихідної сировини, матеріалів та інших факторів, що впливають на стан охорони праці;

-порушень працівниками вимог нормативно-правових актів з охорони праці, що призвели до травм, аварій, пожеж тощо;

-перерви в роботі виконавця більше ніж на 30 календарних днів - для робіт з підвищеною небезпекою, для решти робіт - понад 60 днів.

Позаплановий інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником або групою працівників одного фаху. Обсяг і зміст позапланового інструктажу визначаються в кожному окремому випадку залежно від причин і обставин, що спричинили потребу його проведення.

5) **цільовий інструктаж** з охорони праці проводиться у разі:

-ліквідації аварії або стихійного лиха;

-проведення робіт, на які відповідно до законодавства з питань охорони праці оформлюються наряд-допуск, наказ або розпорядження.

Цільовий інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником або групою працівників. Обсяг і зміст цільового інструктажу визначаються залежно від виду робіт, що виконуватимуться.

Цільовий інструктаж проводиться з працівниками при:

а) виконанні разових робіт, що не пов'язані з безпосередніми обов'язками за фахом (навантаження, розвантаження, разові роботи);

б) ліквідація аварії, стихійного лиха;

в) проведення робіт на які оформляється наряд-допуск, дозвіл та інші документи.

Цільовий інструктаж фіксується нарядом допуском або іншою документацією, що дозволяє проведення робіт або записом в журнал інструктажів.

3. Інструктажі з охорони праці зі здобувачами освіти під час трудового і професійного навчання на виробництві проводяться відповідно до Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України.

4. Первинний, повторний, позаплановий і цільовий інструктажі з охорони праці з працівниками та здобувачами освіти, які проходять виробниче навчання та педагогічну практику на підприємствах, в організаціях, проводить безпосередній керівник робіт (начальник структурного підрозділу, майстер) або фізична особа, яка використовує найману працю.

5. Про проведення первинного, повторного, позапланового та цільового інструктажів з охорони праці працівників, здобувачів освіти на виробництві та

їх допуск до роботи особа, яка проводила інструктаж, уносить запис до журналу реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці. Сторінки журналу реєстрації інструктажів мають бути пронумеровані і прошнуровані.

6. Перелік професій та посад працівників, які звільняються від повторного інструктажу, затверджується директором педагогічного коледжу.

7. Тематика та порядок проведення інструктажів з питань охорони праці для здобувачів освіти під час трудового і професійного навчання в педагогічному коледжі та на виробництві визначаються нормативно-правовими актами у сфері освіти і охорони праці з урахуванням специфіки навчання.

8. Крім проведення інструктажів з охорони праці, під час трудового і професійного навчання із здобувачами освіти, працівниками закладів освіти у процесі навчання проводяться інструктажі з безпеки життєдіяльності, які містять питання безпеки праці, охорони здоров'я, пожежної, радіаційної безпеки, цивільного захисту, безпеки дорожнього руху, попередження побутового травматизму, дій у випадку надзвичайних ситуацій тощо.

9. Перед початком навчальних занять один раз на рік, а також під час зарахування або оформлення до закладу освіти здобувачів освіти проводиться **вступний інструктаж** з безпеки життєдіяльності керівниками навчальних груп, на яких покладено ці обов'язки наказом директора Олександрійського педагогічного фахового коледжу імені В.О.Сухомлинського.

У педагогічному коледжі проводиться навчання з вихователями, керівниками навчальних груп, які в свою чергу інструктують здобувачів освіти перед початком навчального року.

Запис про вступний інструктаж робиться на окремій сторінці реєстрації вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності для здобувачів освіти у журналі обліку навчальних занять.

10. **Первинний інструктаж** з безпеки життєдіяльності проводиться на початку навчального року перед початком занять у кожному кабінеті, лабораторії, майстерні, спортзалі тощо, перед початком канікул, а також перед початком заходів за межами закладу освіти.

Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності проводять викладачі, керівники навчальних груп, вихователі, майстри виробничого навчання, тренери, керівники гуртків тощо. Інструктаж проводиться зі здобувачами освіти, а також з батьками, які беруть участь у позанавчальних заходах.

Запис про проведення первинного інструктажу з безпеки життєдіяльності робиться в окремому журналі реєстрації первинного, позапланового, цільового інструктажів з безпеки життєдіяльності здобувачів освіти, який зберігається в кожному кабінеті, лабораторії, майстерні, спортзалі тощо.

Здобувачі освіти, які інструктуються, ставлять підпис в журналі. Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності також проводиться перед виконанням кожного завдання, пов'язаного з використанням різних матеріалів, інструментів, приладів, на початку уроку, заняття, лабораторної, практичної роботи тощо.

Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності, який проводиться перед

Види інструктажів для здобувачів освіти.

Перед початком навчальних занять один раз на рік, а також під час зарахування або оформлення до закладу освіти здобувачів освіти проводиться **вступний інструктаж** з безпеки життєдіяльності керівниками навчальних груп, на яких покладено ці обов'язки наказом директора педагогічного коледжу.

У педагогічному коледжі проводиться навчання з вихователями, керівниками навчальних груп, які в свою чергу інструктують здобувачів освіти перед початком навчального року.

Запис про вступний інструктаж робиться на окремій сторінці реєстрації вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності для здобувачів освіти у журналі обліку навчальних занять.

Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності проводиться на початку навчального року перед початком занять у кожному кабінеті, лабораторії, майстерні, спортзалі тощо, перед початком канікул, а також перед початком заходів за межами закладу освіти.

Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності проводять викладачі, керівники навчальних груп, вихователі, майстри виробничого навчання, тренери, керівники гуртків тощо. Інструктаж проводиться зі здобувачами освіти, а також з батьками, які беруть участь у позанавчальних заходах.

Запис про проведення первинного інструктажу з безпеки життєдіяльності робиться в окремому журналі реєстрації первинного, позапланового, цільового інструктажів з безпеки життєдіяльності здобувачів освіти, який зберігається в кожному кабінеті, лабораторії, майстерні, спортзалі тощо.

Здобувачі освіти, які інструктуються, ставлять підпис в журналі. Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності також проводиться перед виконанням кожного завдання, пов'язаного з використанням різних матеріалів, інструментів, приладів, на початку уроку, заняття, лабораторної, практичної роботи тощо.

Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності, який проводиться перед початком кожного практичного заняття (практичної, лабораторної роботи тощо), реєструється в журналі обліку навчальних занять, виробничого навчання на сторінці предмета в розділі про запис змісту уроку, заняття.

Позаплановий інструктаж з безпеки життєдіяльності зі здобувачами освіти проводиться у разі порушення ними вимог нормативно-правових актів з охорони праці під час освітнього процесу, що може призвести чи призвело до травм, надзвичайних ситуацій тощо, зміни умов виконання навчальних завдань (лабораторних робіт, виробничої практики, професійної підготовки тощо), а також у разі нещасних випадків, що сталися під час освітнього процесу та за межами закладу освіти.

Цільовий інструктаж з безпеки життєдіяльності проводиться зі здобувачами освіти в разі організації позанавчальних заходів (олімпіади, турніри з предметів, екскурсії, туристичні походи, спортивні змагання тощо); під час проведення громадських, позанавчальних робіт (прибирання територій, приміщень, науково-дослідна робота на навчально-дослідній ділянці тощо).

початком кожного практичного заняття (практичної, лабораторної роботи тощо), реєструється в журналі обліку навчальних занять, виробничого навчання на сторінці предмета в розділі про запис змісту уроку, заняття.

11. **Позаплановий інструктаж** з безпеки життєдіяльності зі здобувачами освіти проводиться у разі порушення ними вимог нормативно-правових актів з охорони праці під час освітнього процесу, що може призвести чи призвело до травм, надзвичайних ситуацій тощо, зміни умов виконання навчальних завдань (лабораторних робіт, виробничої практики, професійної підготовки тощо), а також у разі нещасних випадків, що сталися під час освітнього процесу та за межами закладу освіти.

12. **Цільовий інструктаж** з безпеки життєдіяльності проводиться зі здобувачами освіти в разі організації позанавчальних заходів (олімпіади, турніри з предметів, екскурсії, туристичні походи, спортивні змагання тощо); під час проведення громадських, позанавчальних робіт (прибирання територій, приміщень, науково-дослідна робота на навчально-дослідній ділянці тощо).

{Положення в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 1669 від 26.12.2017}

РОЗРОБЛЕНО

Інженером з охорони праці Ірина ЛІНОК

ПОГОДЖЕНО

В.о. голови профспілки Яна КІНДРАТ